



Bonyhád Város Önkormányzata  
Képviselő-testületének részére

## VEZETŐI BESZÁMOLÓ

a Völgységi Múzeum 2022. évi működéséről

### Tisztelt Képviselő-testület!

Köszönöm szépen az irántam tanúsított bizalmat, az alábbiakban ismertetem a rám bízott Völgységi Múzeum 2022. évi működését.

Az elmúlt év egyaránt hozott pozitív és negatív fejleményeket, az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával megvalósult a múzeumi dolgozók bérfeljesztése (KBFT-E-22-0231 sz. pályázat), amit Bonyhád Város Önkormányzata soron kívül kiegészített, ezzel egy jelentős teher lekerült a munkatársak válláról, akik – mint az alábbi összefoglalók mutatják – számos értékkel gazdagították Bonyhád kulturális életét. A világháború elmúltával a 2022. február 25-én kitört orosz-ukrán háború és az azt követő energiaválság egy újabb sokkhatást jelentett a hazai kulturális életre, ami a Völgységi Múzeumot sem kerülte el, ugyanakkor örömteli, hogy a 2021. évi látogatószámot sikerült felülmúlni.

A képviselő-testület 1756/2022 (IX. 28) határozata alapján 2022. október 15. után a mindennapi munkavégzés helye a Vörösmarty Mihály Művelődési Központ (34. iroda), egyedi rendezvényeket lehetőségünk volt a múzeumi foglalkoztatónkban megtartani, ami nagyban hozzájárult ahhoz, hogy intézményünk a bonyhádi élet akívtv színtere maradhatott, ezt a lehetőséget a munkatársaim nevében ezúton is köszönöm.

A tavalyi év örömteli fejleménye, hogy a Völgységi Múzeumot a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége éves ülésén (Gyulai Almássy-kastély, 2022. november 14) a rendes tagjai közé fogadta.

### 1. Személyi állomány

A múzeum a tavalyi évben 3,75 főt foglalkoztatott státuszban: 1 közművelődési szakembert (Jerkovicsné Stefán Klára), 1 múzeumpedagógust (Gábor Zsolt), 1 régész muzeológust (dr. Farkas István Gergő) teljes állásban, valamint egy történész-muzeológust (Szabó Tibor) részidőben. A múzeum mindennapi feladatellátását önkormányzati közfoglalkoztatottként 1 adattáros (Szikra Zoltánné) és 1 takarító (Bosznai Erika) segítették, emellett 1 szakmai koordinátor (Neukirchner Zoltánné) a Magyar Nemzeti Múzeum alkalmazásában és 1 digitalizáló munkatárs (Schütz Ildikó) a Forum Hungaricum Nonprofit Zrt. alkalmazásában, aki sajnos az év második felében tartós táppénzen volt.

Az Önkormányzat támogatásával 2022. júniusában újra egyesült a Völgységi Tájkutató Alapítvány és a Völgységi Múzeum, az alapítvány kuratóriumának tagjai: Jerkovicsné Stefán Klára (kuratóriumi tag), Bischof Tamás (kuratóriumi tag) és dr. Farkas István Gergő (kuratóriumi elnök). Az egyesítés célja, hogy a Völgységi Tájkutató Alapítvány megvalósíthassa alapítóokiratában foglalt célját, a múzeum gyarapítását és mindennapi munkájának segítését. A két szervezet együttműködésében az év végén nyomdába került (és azóta elkészült) a Bonyhád történetét bemutató „Bonyhád, a Völgység szíve” c. várostörténeti monográfia. A letisztult, 21. századi követelményeknek megfelelő, tudományos alapokon nyugvó kötet öt szerző hat tanulmányából épül fel, bemutatójára 2023. június 16-án kerül sor).

A Völgysegi Múzeum munkáltatói jogait a múzeum vezetője gyakorolja. A Múzeum célja a jövőre nézve, hogy a tárgyi- és szellemi örökség védelme és bemutatása iránt elkötelezett, munkájukat magas szakmai színvonalon, országosan is elismert módon végző, együttműködésre képes munkatársakat foglalkoztasson. A Múzeum a mindennapi működéséhez szükséges történész-muzeológus, múzeumpedagógus és gazdasági referens munkaköröket értékes munkatársak látják el.

A Múzeum gyűjtőköre révén egy jelentős néprajzi gyűjteménnyel is rendelkezik, azonban jelenleg sem gyűjteménykezelőt, sem néprajzos-muzeológus munkatársat nem alkalmaz. Előre tekintve hasznos lenne, ha legalább félállásban alkalmazhatna munkatársakat a Múzeum ezekre a feladatokra.

## 2. Szakmai feladatellátás – Muzeális gyűjtemény gondozása

A Völgysegi Múzeum változatlanul három szakági gyűjteménnyel rendelkezik: a történeti gyűjteményünk 2.070, a néprajzi gyűjteményünk 3.073, a képzőművészeti gyűjteményünk 346 egyedi leltározott tárggyal rendelkezik. A múzeum eredeti forrásértékű dokumentumokból 3.975 példányt őriz, 3.918 dokumentumot a történettudományi gyűjteményben, 57 dokumentumot a néprajzi gyűjteményben. Eredeti forrásértékű (archív) fényképekből 8.032 egyedi leltározott felvételt őriz a gyűjteményünk, 5.916 felvételt a történettudományi gyűjteményben és 2.116 felvételt a néprajzi gyűjteményben. Emellett a gyűjtemény része 2.495 percnyi mozgófilm felvétel és 342.635 perc videófelvétel, ezenfelül leltározatlanul a gyűjtemény része 4.806 perc videófelvétel, 5.571 perc hangfelvétel és 54 db egyéb adathordozó (audiókazetta, CD, DVD).

A múzeum szakági könyvtári szolgálatot is ellát, összesen 2.002 néprajzi, történeti, helytörténeti, régészeti és muzeológiai kötet kezel.

A múzeum dolgozói tudományos kutatómunkát is végeznek, összesen 3 szakcikket jelentettek meg haazi tudományos folyóiratokban. A múzeum munkatársai a 2022. év során tíz konferencianapon vettek részt, hat előadást tartottak, három kiállítási forgatókönyvet készítettek el, valamint 1 munkatárs oktat felsőfokú intézményben (dr. Farkas István Gergő).

## 3. Múzeumi rendezvények

A múzeum munkatársai 2022-ben 43 múzeumpedagógiai foglalkozást tartottak: általános iskolásoknak 33 programot (884 fő), középiskolásoknak 9 programot (623 fő), felsőoktatási intézmények hallgatóinak 1 programot (30 fő), ezeken összesen 1.537 fő vett részt. Emellett a múzeum munkatársai 3 diáktábort (36 fő) és 4 családi rendezvényt (376 fő) szerveztek, ezeken összesen 412 fő vett részt.

A múzeum összesen 82 programot szervezett 2022-ben, amin 2.493 fő vett részt.

A múzeum helyszíneit 2022-ben 4.477 fő látogatta meg az alábbi bontásban:

<b>Völgysegi Múzeum állandó- és időszakos kiállításai</b>	
Teljes árú jegy:	65
Kedvezményes diákjegy:	217
Kedvezményes nyugdíjas jegy:	99
Ingyenes látogatók száma:	177
Rendezvények résztvevői:	3.342
<b>Tűzoltó állandó kiállítása</b>	
Teljes árú jegy:	28
Kedvezményes diákjegy:	187

Kedvezményes nyugdíjas jegy:	10
Ingyenes látogatók száma:	137
Rendezvények résztvevői:	13
<b>Ermel-Vojnits Mauzóleum</b>	
Ingyenes látogatók száma:	186
<b>Perczel kúria</b>	
Ingyenes látogatók száma:	16

2022. február 10: Busó nap a Völgysegi Múzeumban tudománynépszerűsítő előadás (dr. Hasanovic-Kolutác Andrea igazgató) és gyermekfoglalkozás (Bosnyák Mirjana néprajzos-muzeológus) a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum munkatársainak közreműködésével.

2022. március 2: Mohács 500 Janus Pannonius Múzeum időszaki vándorkiállítás. A kiállítást megnyitották Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár és Filóné Ferencz Ibolya Bonyhád város polgármestere. A rendezvényen tudománynépszerűsítő előadást tartottak dr. Bertók Gábor (a JPM igazgatója) és Neményi Réka (a JPM Régészeti Osztályának vezetője).

2022. március 15: Ünnepi nyitvatartás és ingyenes tárlatvezetések a Völgysegi Múzeumban.

2022. március 16: Mohács 500 kiállításához kapcsolódó tudománynépszerűsítő előadást tartott dr. Varga Szabolcs történész (Eötvös Loránd Kutatási Hálózat) „Az ország közepéből határövezet. Az oszmán hódítás hatása a Délkelet-Dunántúlon” címmel.

2022. március 23: Víz világnapja a Völgysegi Múzeumban, előadást tartott dr. Nagy Gábor környezetkutató (Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság) „Vízgyűjtő gazdálkodás és modellezés” címmel.

2022. április 2: Dr. Kolta László „Hét évtized az oktatás és nevelés szolgálatában” c. kötetét bemutatják dr. Kolta Dóra, dr. Farkas Tibor és dr. Farkas István Gergő.

2022. április 12: Húsvét a Völgysegi Múzeumban, kézműves foglalkozást tartott Bareith Istvánné tojásíró, szakmai előadást tartott Dr. Nienhaus Rózsa, a zengővárkonyi Míves Tojás Múzeum vezetője „Feliratos hímes tojások a Míves Tojás Múzeum Gyűjteményéből”.

2022. április 21: Föld napja a Völgysegi Múzeumban. Tudománynépszerűsítő előadást tartottak Dr. Trócsányi András (PTE TTK Földrajzi és Földtudományi Intézet tszv. egyetemi docens) „Városok az öt kontinensen – Városok a XXI. században” címmel, Tóth István Zsolt (Duna-Dráva Nemzeti Park nyugalmazott területkezelő) „Az erdők élete” címmel és Pirkhoffer Ervin (PTE TTK Földrajzi és Földtudományi Intézet egyetemi docens) „Dráva a víz alól” címmel.

2022. május 17: Sor került a Völgysegi Múzeum saját szervezésű zománcgyári konferenciájának és időszaki kiállításának megnyitójára. Az eseményt megnyitotta Filóné Ferencz Ibolya Bonyhád város polgármestere és dr. Farkas István Gergő a Völgysegi Múzeum igazgatója, a kiállítás kurátora Gábor Zsolt muzeológusa volt. A kiállítás 2022. év végéig volt megtekinthető, a múzeum saját gyűjteményében őrzött zománcablák egy része azonban továbbra is megtekinthető.

2022. május 25: „Dort nach Süden will mein Herz” címmel az ulmi Dunai Sváb Központi Múzeum időszaki poszterkiállítás megnyitása a múzeumban. A kiállítás 2022. június végéig volt megtekinthető.

2022. május 27: Az országos Sétafesztivál keretében Szabó Tibor történész-muzeológus körbevezette az érdeklődőket Bonyhád zsidó emlékein. Az esemény társszervezője a bonyhádi Max Nordau Magyar-Izraeli Baráti Társaság.

2022. június 3: Sor került a múzeumban a Régészet Napja rendezvénysorozatra. A múzeum régész munkatársai (Szabó Tibor és dr. Farkas István Gergő) „Mi a régészet” címmel izgalmas előadást tartottak, a múzeum munkatársai játékkatapultokat építettek és ásatási gyakorlatot tartottak érdeklődő

gyermekeknek. Előadást tartottak Tövisháti Béla (Paksi Városi Múzeum) „A restaurátorműhely titkai” címmel, Buzás Gergely (MNM Visegrádi Múzeum igazgató) „A Völgység és Bonyhád középkori emlékei” címmel és dr. Farkas István Gergő (Völgységi Múzeum igazgató) „Római feliratok, digitális módszerek” címmel.

2022. július 2: Sor került a Völgységi Múzeum nagyszabású éves programjára, az országos Múzeumok éjszakája rendezvénysorozat keretében megvalósított Múzeumok éjszakája programra. Az idei gazdag programkínálat elemei: Habparty (Bonyhádi Önkéntes Tűzoltó Egyesület jóvoltából), Kackiás Verklis mai zene régi köntösben programja, Kosnás Család néptánc fellépése és táncháza, Szigeti Bence akusztikus gitárjátéka, Borkóstoló Juhász Dániellel, Zsemlámpás tárlatvezetés a múzeum munkatársaival. A délutánon elérhető volt az Ökocsiga játszóház, VR sátor, csillámtetoválás és arcfestés.

2022. szeptember 17–18: A Kulturális Örökség Napja a Völgységi Múzeumban. Ingyenes tárlatvezetés a műemléki helyszíneinken.

2022. szeptember 29: Kutatók éjszakája a Völgységi Múzeumban. Előadást tartott Szentés Olivér (Országos Meteorológiai Szolgálat) „Változó éghajlat” címmel, Dr. Máté Andrea (PTE KPVK Élelmiszergazdasági és Turisztikai Tanszék tszv. egyetemi adjunktus) „Akadálymentes turizmus lehetőségei múzeumi környezetben” címmel és Dr. Varga Gábor (PTE TTK Földrajzi és Földtudományi Intézet egyetemi adjunktus) „És mégis mozog!” címmel.

2022. december 1: Gábor Zsolt muzeológus híres mítoszteremtő költőnk, Vörösmarty Mihály születésének 222. évfordulója alkalmából egyedülálló irodalomtörténeti barangolásra hívta az érdeklődő diákságot.

2022. december 13: Karácsonyi hangolódás a Völgységi Múzeumban, munkatársaink kézműves foglalkozást tartottak: karácsonyfadíszek készítése, mézeskalács-hímzés, cukorsüveg doboz, rénszarvas ajtódíszek készítése.

2022. december 14: Munkatársaink „Karácsony a Föld minden pontján” címmel különböző országok karácsonyi népszokásairól tartottak előadást bonyhádi diákságnak.

Az általunk szervezett programokról folyamatos tájékoztatást nyújtunk az érdeklődő közönség számára a megújult honlapunkon (<https://volgysegi-muzeum.hu>), valamint Facebook és Instagram oldalunkon, illetve Bonyhád több pontján kihelyezett plakátjainkról, szórólapjainkról. Emellett a Múzeum többször szerepelt helyi és országos médiában:

- 2022. február 13: Készülő Kolta László kötet bemutatása: [Tolnatáj](#)
- 2022. február 17: dr. Farka István Gergő bemutatja a Kolta László életét és munkásságát bemutató „Hét évtized az oktatás és nevelés szolgálatában” c., múzeumi gondozásban megjelent kötetet: [TEOL](#)
- 2022. március 3: „Mohács 500” időszaki kiállítás bemutatása: [TEOL](#)
- 2022. március 20: Dr. Varga Szabolcs előadása Tolna megye történetéről a török hódoltság idején: [Tolnatáj](#)
- 2022. április 13: J. Stefán Klára bemutatta a „Húsvét a Múzeumban” programunkat: [TEOL](#)
- 2022. május 17: Zománcgyári konferencia a Völgységi Múzeumban: [TEOL](#), [Tolnatáj](#)
- 2022. május 25: Sétafesztivál programjai a Völgységi Múzeumban: [TEOL](#)
- 2022. május 28: Gábor Zsolt „Sokszínű irodalom” c. kulturális sétája és előadása: [TEOL](#)
- 2022. május 28: Költészet napja programunk bemutatása: [TEOL](#)

- 2022. június 7: a Völgységi Múzeum igazgatója bemutatja a bonyhádi Régészet Napja 2022 programokat: [TEOL](#)
- 2022. július 30: a Völgységi Tájéktató Alapítvány megújult vezetése bemutatkozik és bemutatja céljait: [Tolnatáj](#)
- 2022. augusztus 7: A Völgységi Múzeum bemutatja gazdag nyári tábor kínálatát: [Tolnatáj](#)
- 2022. szeptember 9: A Völgységi Múzeum munkatársai régészeti programot tartottak a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeumban: [BAMA](#)
- 2022. október 1: Múzeum munkatársai bemutatják az őszi programjaikat: [TEOL](#)
- 2022. október 4: A Múzeum munkatársai bemutatják az őszi programkínálatukat: Tolnai Népszerűség
- 2022. október 4: A „Meg nem alkuvó tolnai – Perczel Mór élete és harcai” c. időszak kiállítás bemutatása: [TEOL](#), [TEOL](#), [Tolnatáj](#) és a [Magyar Génius program](#) hivatalos oldala

#### 4. Pályázatok

A 2022. évben a Völgységi Múzeum két nyertes pályázattal is gazdagodott, a Nemzeti Kulturális Alap A2028-N0835. sz. pályázatából „A meg nem alkuvó tolnai – Perczel Mór élete és harcai” című időszak kiállítást valósítottuk meg. A tárlat a Völgységi Múzeum mellett a veszprémi Laczkó Dezső Múzeum, a szekszárdi Wosinsky Mór Megyei Múzeum, valamint magánszemélyek és külföldi irattári anyagok eddig Magyarországon nem bemutatott együttesét hozták Bonyhádra. A kiállítás 2023. június 30-ig marad megtekinthető. A A2029-N9868. sz. pályázat a fenti időszak kiállításhoz kapcsolódó vezető megjelentetését biztosítja. A kiállítás ünnepélyes megnyitójára 2022. október 5-én került sor, a kiállítást Filóné Ferencz Ibolya, Bonyhád város polgármestere és Ódor János Gábor, a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetségének alelnöke és a Wosinsky Mór Megyei Múzeum igazgatója (távollétében a beszédét dr. Farkas István Gergő olvasta fel) nyitotta meg.

#### 5. Minőségpolitika

A Völgységi Múzeum elkötelezett Bonyhád Város és a Völgységi térség értékeinek megőrzése iránt. Célunk egy magas színvonalon működő, innovatív és nyitott, tudományos munkát és közművelődési célokat egyaránt ellátó szakmai műhely fenntartása a városban.

Hiszünk benne, hogy a modern technológia használata elősegíti céljaink elérését. Mindennapi tevékenységeinkbe integráljuk a vállalkozói mentalitást (az ötlettől egészen a megvalósításig). Hisszük, hogy munkatársaink és a velünk kapcsolatban álló partnereink képesek felelősségteljes és önálló döntéshozatalra. A Völgységi Múzeum előmozdítja az önfejlődést olyan környezet biztosításával, ahol az emberek rendelkeznek azokkal az eszközökkel, erőforrásokkal, visszajelzésekkel és vezetéssel, amire szükségük van karrierjük előmozdításához, a munkában való sikereik eléréséhez.

#### 6. Gazdálkodási szempontok

A Völgységi Múzeum Bonyhád Város Önkormányzata által megállapított költségvetés alapján működik, az intézmény fejlesztésére és fenntartására külső (állami és Európai Unió) pályázatokat nyújt be. 2022. során a kiállításokhoz használt vitrineket újítottuk fel, valamint tudománypopularizáló előadások, helytörténeti fórumok szervezését biztosítottuk, valamint a Bonyhád történetét taglaló „Bonyhád, a Völgység szíve” címen kötetet jelentettünk meg pályázati forrásból (TOP és NKA pályázatok).

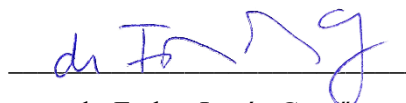
## 7. Igazgatási-szervezési szempontok

A Völgysegi Múzeum önálló Szervezeti és Működési Szabályzattal bíró közművelődési és közgyűjteményi célokat ellátó muzeális intézmény. Működését a jogszabályi keret mellett Bonyhád Város Önkormányzatának szabályzataival, valamint az intézmény belső szabályzataival és eljárásrendjeivel összhangban látja el. A Múzeum stratégiai vezetését Bonyhád Város polgármesterével összhangban az igazgató látja el, aki felel az intézmény operatív működéséért, megszervezi és irányítja mindennapi munkavégzését.

Összességében egy sikeres és ígéretes éven vagyunk túl, bízok benne, hogy Bonyhád Város Önkormányzatának támogatásával a következő években is a mostani lendülettel folytathatjuk a munkát.

Tisztelettel kérem a képviselő-testülettől a beszámolóm szíves elfogadását!

Bonyhád, 2023. március 28.



dr. Farkas István Gergő  
múzeumigazgató

**Völgysegi Múzeum**  
7150 Bonyhád, Szabadság tér 2.  
Telefon: 74/451-342  
Adószám: 15418506-1-17  
OTP: 11746036-15418506